

GEVELbehandeling

Reinigen supplement 1

- Begrippen
- Vervuiling
- Schoonmaken

Begrippen

In het hoofdstuk **Reinigen** krijgen we te maken met verschillende begrippen.

Onder professioneel reinigen wordt verstaan:

het op de meest efficiënte en vooral veilige wijze verwijderen van verontreinigingen op gevels, zonder deze daarbij te beschadigen.

Wat verstaan we bijvoorbeeld onder **vuil**? Als er zich materie bevindt op plaatsen, waar we die niet willen hebben, kunnen we die materie 'vuil' noemen. De handelingen, die nodig zijn om die ongewenste materie te verwijderen, noemen we reinigen/schoonmaken.

In Vlaanderen wordt gesproken over **kuisen**. Reinigingsmiddelen worden vaak **zeep** of **oplosmiddelen** genoemd. Beide termen vragen om een toelichting.

Zeep wordt al duizenden jaren toegepast. In de afgelopen eeuw werden vervangers voor zeep ontwikkeld en sprak men over **synthetische zeep**. Eigenlijk is dat niet juist.

Echte zeep is een chemische reactie van **vet + loog**. Er ontstaat dan **zeep + glycerine**. Echte zeep moet een bepaald percentage vetzuren bevatten. Het minimale percentage is afhankelijk van de soort zeep: vloeibare zeep, groene zeep of toiletzeep.

Bij oplosmiddelen moeten we bedenken, dat naast de zogeheten **solvents**, water ook een oplosmiddel is. Naast het gegeven, dat water dun en nat is, hebben we ook nog eens te maken met termen als **oppervlaktespanning** en **grensvlakspanning**.

Op de foto zien we een borrelglasje, dat aanvankelijk tot de rand werd gevuld met water. Vervolgens deponeren we hier voorzichtig een aantal munten in. Op enig moment zien we een 'waterhoofd' verschijnen. Om deze oppervlakte- en grensvlakspanning voor een optimale reiniging te beïnvloeden/verlagen, worden aan veel schoonmaakmiddelen zogeheten **wasactieve/oppervlakte-actieve** stoffen toegevoegd, die ook wel **detergenten** en **tensiden** worden genoemd.

Vervuiling

Vervuiling is, zoals reeds opgemerkt, een verzamelnaam. Voor een juiste omschrijving spelen verschillende factoren een rol. Wat is de aard van de vervuiling? Wat is de oppervlakte, waarop de vervuiling zich bevindt? Over welke locatie hebben we het? Het moge duidelijk zijn, dat we ons vooral willen richten op vervuilde gevels en niet op vervuiling, veroorzaakt door bijvoorbeeld olierampen op zee of straat- en zwerfvuil, zoals blikjes, papiertjes en andere verpakkingsmaterialen. Gaat het over industriële/atmosferische vervuiling, uitlaatgassen, rook en roet, of hebben we het over nieuwbouwprojecten, die uitbloeiingsverschijnselen gaan vertonen?

Ook hebben we regelmatig te maken met oxidatieproblemen op metalen geveldelen. Daarnaast kennen we de graffiti-problematiek (zie de desbetreffende Graffiti-kennispublicaties). En denk ook aan de uitwerpselen van vogels. Op steenachtige ondergronden kan de vervuiling/vergrauwing zelfs van binnenuit komen.

Vervuiling, organisch of anorganisch, heeft niet op alle gevelmaterialen dezelfde uitwerking. Sommige koolstofvervuilingen kunnen al bij temperaturen rond de 60 °C 'vastbranden'.

Metalen geveldelen bereiken in de volle zon vaak beduidend hogere temperaturen.

Reinigen is méér dan een wasbeurt met water en zeep.

Schoonmaken

Herkenning van de vervuiling, gekoppeld aan kennis over het desbetreffende gevelmateriaal en de toe te passen reinigingsmiddelen, zijn de eerste voorwaarden voor professionele reiniging. We kunnen niet voldoende benadrukken, dat professioneel schoonmaken niet moet worden overgelaten aan goedbedoelende amateurs.

In de schoonmaakwereld wordt wel gebruik gemaakt van de zogeheten cirkel van Sinner. Het reinigingsproces wordt hierbij verdeeld in vier cirkelsegmenten: tijd, temperatuur, chemie en mechanische arbeid.

Er bestaat ook een andere mogelijkheid om het reinigingsproces te omschrijven met **TACT**, dat staat voor **T**ijd, **A**rbeid, **C**hemie en **T**emperatuur. Voor sommigen beter te onthouden en soms gemakkelijker om uit te leggen. Want welke professional wil niet graag verstandig en tactisch werken?

Tegenwoordig mag in veel gevallen tijd niets kosten en niets mag tijd kosten. Te vaak wordt in die gevallen gegrepen naar middelen, die onnodig agressief van aard zijn. We zijn geanonodiseerde aluminium geveldelen tegengekomen, die razendsnel werden 'opgehelderd' met een sopje, waaraan HF (fluorwaterstofzuur) was toegevoegd. Het was mooi van verre, maar dichterbij gekomen, was het verre van mooi. De beschermende anodelaag was compleet verdwenen.

Deze publicatie is gedrukt op milieuvriendelijk papier.

Als u meer wilt weten over de activiteiten van de OSB, kijk dan op www.osb.nl. U kunt ook bellen met de medewerkers van het OSB-Schoonmaakhuis: (073) 648 38 50.

Disclaimer
(Flyers uitsluitend te verspreiden door OSB-leden: www.osb.nl/overzicht-leden.)

